

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 20 август 2021 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јули 2021 година

- Во јули 2021 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** забележа раст од 1,1% на месечна основа, како резултат на зголемените краткорочни депозити и готови пари во оптек, а во услови на остварен пад кај депозитните пари³ и долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 8,7%, во поголем дел под влијание на растот на депозитните пари, при позитивен придонес и на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, додека долгорочните депозити до две години забележаа пад.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити^{4,5} на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	6.2021	7.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	6.2021	7.2021	6.2021	7.2021
Парична маса М4	455,834	468,912	469,050	486,989	500,202	504,486	8.9	9.8	6.9	6.9	6.7	7.1	0.8	0.9
Парична маса МЗ	403,714	416,935	418,556	436,231	451,639	456,413	8.3	9.7	7.6	8.0	8.3	8.7	1.1	1.1
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	37,891	41,125	41,667	43,701	43,604	46,267	21.3	26.3	24.9	21.0	6.0	10.0	-0.8	6.1
Вкупни депозити	409,200	418,916	418,644	434,915	447,237	448,933	8.3	8.4	6.1	5.9	6.8	6.8	1.0	0.4
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	108,138	110,550	112,505	123,212	128,970	128,538	12.5	11.2	8.0	10.1	16.7	17.1	3.1	-0.3
<i>Во денари</i>	75,876	77,609	79,641	86,323	88,994	87,026	13.8	9.3	5.4	5.4	14.7	13.8	3.2	-2.2
<i>Во странска валута</i>	32,261	32,941	32,865	36,889	39,976	41,512	9.5	15.9	14.9	22.8	21.4	24.6	2.9	3.8
Домаќинства	275,574	280,512	278,469	285,216	292,359	293,601	8.6	8.7	6.1	4.6	4.2	4.3	0.3	0.4
<i>Во денари</i>	147,532	149,204	145,806	150,991	152,597	152,982	11.9	10.1	6.2	3.3	2.3	2.6	-0.4	0.3
<i>Во странска валута</i>	128,042	131,309	132,663	134,225	139,762	140,619	5.1	7.1	6.0	6.2	6.4	6.2	1.1	0.6
Вкупни кредити	343,702	352,718	352,824	357,296	370,862	373,561	5.8	6.6	7.3	4.7	5.1	5.2	1.0	0.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	167,654	172,978	168,086	169,826	175,067	176,577	1.8	4.6	5.2	1.1	1.2	2.0	0.6	0.9
<i>Во денари</i>	103,597	106,688	101,925	102,688	106,876	107,196	0.4	3.3	2.7	-0.9	0.2	-0.1	0.2	0.3
<i>Во странска валута</i>	64,057	66,290	66,161	67,138	68,191	69,381	4.0	6.9	9.3	4.3	2.9	5.6	1.4	1.7
Домаќинства	174,634	178,384	183,431	185,814	193,906	195,123	10.1	8.8	9.5	8.0	8.7	8.0	1.3	0.6
<i>Во денари</i>	96,643	99,469	103,939	105,049	109,484	110,355	8.8	8.7	12.0	10.5	10.1	9.0	1.0	0.8
<i>Во странска валута</i>	77,990	78,916	79,492	80,765	84,422	84,767	11.9	8.9	6.4	5.0	7.0	6.7	1.6	0.4

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

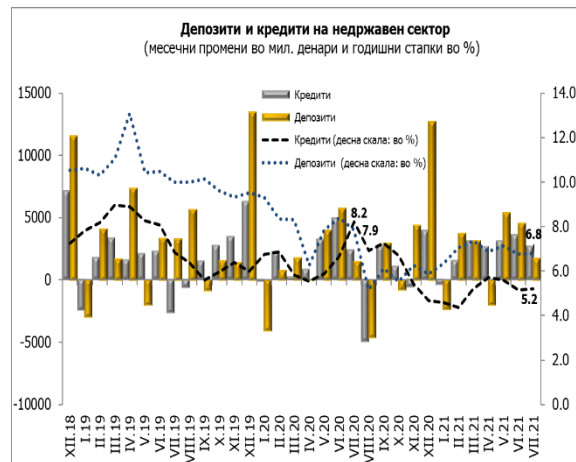
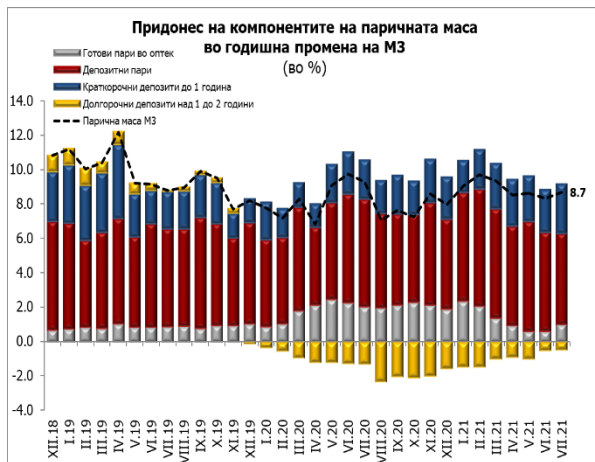
⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

⁵ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, кај **вкупните депозити**⁶ е остварен месечен раст од 0,4% којшто целосно се објаснува со повисоките депозити на секторот „домаќинства“. Анализирано на годишно ниво, растот изнесува 6,8% и се должи на зголемените депозити кај двата сектора, со поголем придонес на корпоративниот сектор.
- **Вкупните кредити**⁷, во јули, се зголемени за 0,7% на месечна основа, под влијание на растот на кредитите кај двата сектора, кој е поизразен кај корпоративниот сектор. Споредено со јули претходната година, вкупните кредити бележат раст од 5,2%, што во поголем дел се должи на зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁸

Извор: НБРСМ.

⁶ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

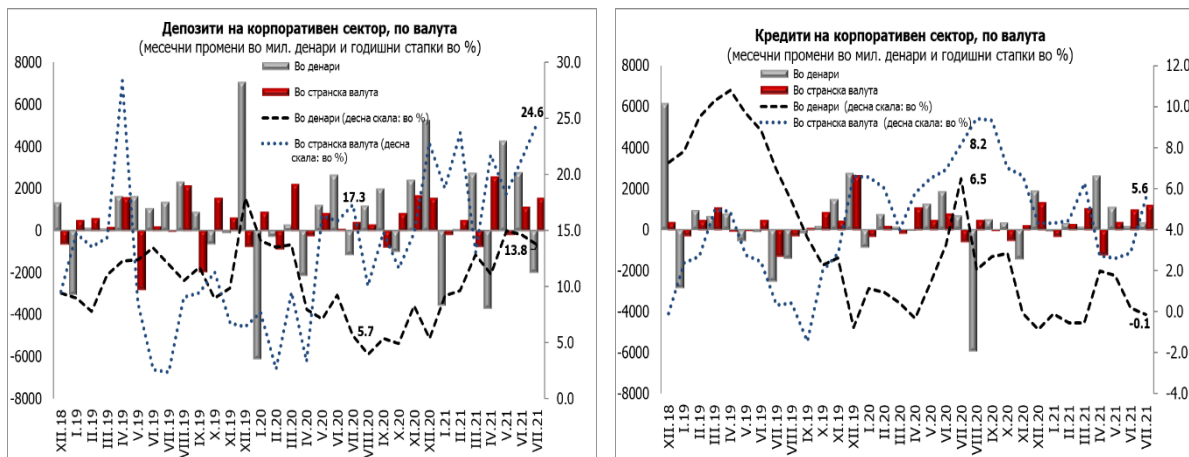
⁷ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1 јули 2019 година, со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што од августовското соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁸ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се намалени за 0,3% на месечно ниво. Надолната промена во најголем дел се објаснува со падот на депозитните пари и краткорочните депозити во денари, при остварен помал пад и кај останатите компоненти, освен кај краткорочните депозити во странска валута кои бележат раст. На годишно ниво, овие депозити се зголемени за 17,1%, како резултат на повисоките депозитни пари и краткорочни и долгорочни депозити во странска валута, додека краткорочните и долгорочните депозити во денари се намалени.
- Овој месец, **кредитите на корпоративниот сектор**⁹, бележат месечен пораст за 0,9%, кој во услови на раст на кредитите во денари и странска валута во поголем дел се должи на растот на кредитите во странска валута. Споредено на годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор се повисоки за 2,0%, во целост како резултат на растот на кредитите во странска валута.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата¹⁰

Извор: НБРСМ.

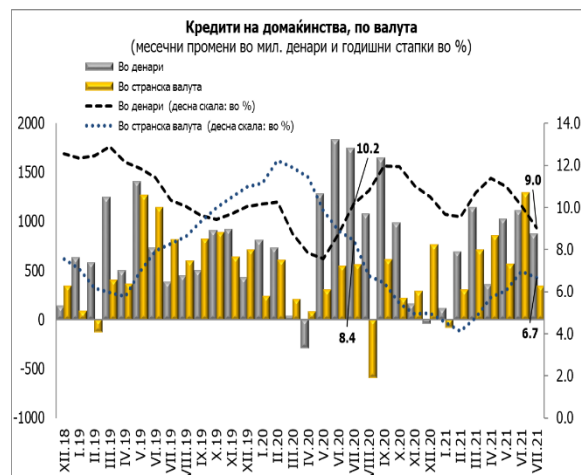
⁹ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

¹⁰ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршителите на дејност.

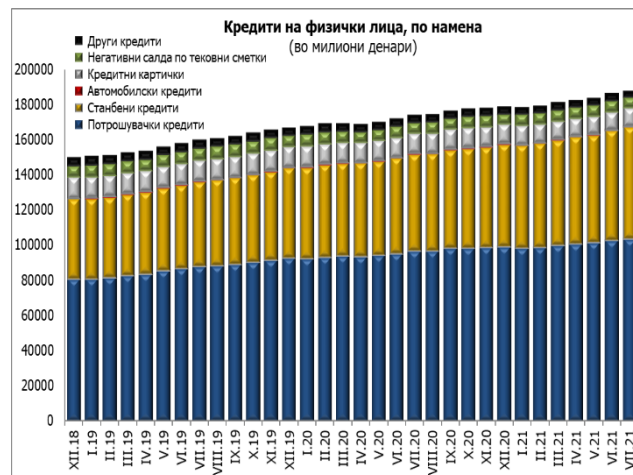

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, вкупните **депозити на домаќинствата** бележат месечен и годишен раст од 0,4% и 4,3%, соодветно. Притоа, растот и на месечна и на годишна основа произлегува од нагорната промена кај депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута и во денари, додека кај долгорочните депозити во денари и во странска валута е евидентиран пад.
- Овој месец, кај **кредитите на домаќинствата** е остварен раст на месечна и годишна основа од 0,6% и 8,0%, соодветно. Анализирано според валутната структура, кредитите во денари имаат поголем придонес кон месечниот и годишниот раст.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	6.2021	7.2021	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	6.2021	7.2021	6.2021	7.2021
Потрошувачки кредити	93,440	94,982	97,850	98,772	102,516	103,324	13.5	10.0	9.9	6.9	7.9	7.4	1.3	0.8
Станбени кредити	52,959	54,392	55,985	58,306	62,384	63,651	13.9	13.8	14.0	13.6	14.7	15.1	1.9	2.0
Автомобилски кредити	306	292	291	282	242	239	-4.1	-8.6	-7.9	-10.9	-17.1	-17.3	-2.9	-1.5
Кредитни картички	11,570	11,508	11,649	11,205	10,488	10,465	-4.5	-4.2	-2.6	-6.1	-8.9	-9.5	0.5	-0.2
Негативни салда по тековни сметки	6,499	6,205	6,280	5,818	6,419	6,273	-4.8	-9.4	-10.8	-5.0	3.4	4.2	-0.4	-2.3
Други кредити	3,969	3,946	3,912	3,871	3,687	2,899	-6.7	-6.4	-6.7	-6.0	-6.6	-26.3	0.6	-21.4

Извор: НБРСМ.

- Во јули, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, кај **потрошувачките и станбените кредити**, како најзастапени категории, е забележан месечен раст од 0,8% и 2,0%, соодветно, при годишен раст од 7,4% и 15,1%, соодветно. Овој месец, **автомобилските кредити** се пониски за 1,5% и 17,3%, на месечно и годишно ниво, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** се намалени за 0,2% и 9,5%, на месечна и годишна основа, соодветно. **Негативните салда на тековните сметки** бележат месечен пад од 2,3%, додека на годишна основа се зголемени за 4,2%. Кредитите одобрени врз **други основи**, во јули се намалени за 21,4% на месечно ниво, додека на годишно ниво се пониски за 26,3%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 септември 2021 година (референтен пресек заклучно со август 2021).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).